

Tako delajo v Gradci. Bi-li jih mi Lavantinci hoteli posnemati? Dr. Kukovič.

Tridnevnic v Sevnici.

V sedanjem času se v vseh stanovih razodeva neko strastno hrepenenje po razveseljevanju in kratkočasju. Ljudje posebno, po mestih in trgih, se hočejo razveseljevati, če si to veselje tudi z grehom pridobijo. Pa kdor trdi, da je tako veselje zares pravo veselje, se zelo moti; naj poslušaj, kako modri učenik v sv. pismu (Prid. 2, 2.) govori: „Smeh sem štel za zmoto, in veselju sem rekel: čemu se zastoj goljufuješ?“ Le tam je pravo veselje doma, kjer se ljudje po nauku sv. apostola Pavla v Gospodu razveseljujejo. Tako pravo duhovno veselje so nam naš za božjo čast uneti prečastiti gospod župnik Anton Šibal oskrbeli.

Ker so sv. Oče papež Leon XIII. praznik Marije kraljice sv. rožnega venca med praznike drugega reda uvrstili, so prečastiti župnik kot uneti častilec Matere božje, priredili za ude tukajšnje nadbratovščine sv. rožnega venca tridnevnicu Materi božji sv. rožnega venca na čast. V ta namen so prišli trije gospodje misijonarji iz Celja: č. g. Janez Macur, Anton Geršak in Jožef Meglič v sredo 3. oktobra v Sevnico, so imeli v četrtek, petek in soboto primerne govore, v katerih so v ogromnem številu zbrane vernike z ginljivimi besedami ujemali za božjo čast, naj bi posebno radi molili sv. rožni venec; ravno tako lepo so jih podučevali za vredno prejemo sv. zakramentov. Neutrudljivo se je spovedovalo od srede popoldne do ponedeljka dopoludno. Sv. obhajilo jih je prejelo okoli ednajst sto. Izmed teh je bilo največ udov tukajšnje nadbratovščine sv. rožnega venca, katerih število je skoraj že do tisoč naraslo.

Udje te lepe bratovščine se več v rože ne vrstujejo, temveč po vrsti, kakor se kdo oglasi, v bratovske bukve vpisujejo. Da se ta bratovščina na novi način, da udom ni treba vsaki mesec po srečkanju poizvedeti, katero skrivnost imajo moliti, kar je zelo težavno, v nekaterih farah celo nemogoče, kanonično vstanovi, se ima predstojnik ali župnik oglasiti radi te bratovščine pri vlč. provincijalatu dominikancev na Dunaji. Provincijal potem v poslanem instrumentu pooblasti dotičnega župnika kot voditelja te nadbratovščine s pravico blagoslavljanja rožne vence in sveče. Rožni venec ali molek sme imeti samo 5, 10, ali pa 15 oddelkov.

Več se izve iz knjižice: Leitstern der Erzbruderschaft des hl. Rosenkranzes, ki se dobiva v bukvarni Ulrich Moser, zdaj: Mayerhoff v Gradci; dotične bratovske podobice se dobivajo v bukvarni J. Rzebrziczek v Gradci. Provincijal določi v tisti farni cerkvi, kjer se

vstanovi ta nadbratovščina, kak Marijin altar, kot „altare privilegiatum.“ Če ni ta altar posvečen Materi božji rožnega venca, s podobo ali statvo Marije, ki klečečemu sv. Dominiku, Jezušček pa klečeči sv. Dominiki sv. rožni venec podaja, mora se na altar ravno popisana podoba ali statva obesiti. Udje imajo tudi pravico, da svoje rajne stariše in druge rajne v to bratovščino vpisati dajo in jih tako deležne storijo duhovnih dobrot bratovščine. Moleke ki se v bukvarni „Styria ali Moser“ v Gradci dobivajo, kupi voditelj nadbratovščine, ker se v štacunah le taki s 6 oddelki nahajajo. Vsak ud mora tudi blagoslovljeno svečo prejeti. Te sveče udje na roženkransko nedeljo popoldne prižgejo in se lavrentanske litanije prepevajo s prižganimi svečami okoli cerkve ali pa po cerkvi v procesiji podajo. (Konec prih.)

Dopisi.

Na južni strani Boča. (Primicija.) Toliko še menda ni pokalo in donelo na južni strani Boča, kakor letos. Tri nove meše smo imeli, to vam ni malenkost, v Rogateci (drugo in čez dve leti bote, če je božja volja, še dve primiciji v Rogaški dekaniji), na Sladki gori in v Šmarji — Šmarska dekanija je štela letos največ bogoslovcev (7). — Kako milo nam je bilo, ko so novi gospodje domu prihajali in posebno ob primiciji. Od streljanja je bregovje odmevalo, da je danes v teh dolinah nenavadno veselo, ginljivo. Jaz vem posebno, kako so Šmarskega primicijanta sprejeli in primicijo obhajali. Dne 16. julija popoldne so bili sosedje sem od Pekla proti Šurševim vsi na nogah. Že prejšnji den so postavili pri „Ciganu“ 4 smreke z banderi in dvojnimi napisom. Sprednji: „Bodite pozdravljeni Šmarski primicijant“ je veljal gospodu novomešniku, drugi proti Šmarji: „Hvaljen bodi Jezus Kristus“ je pa obsegal hvalo Očetu nebeškemu za tako veselje. Kako bi se mladenič po dolgih britkih skušnjah v globočini sreca ne razveselil, ako ga sprejmejo še tudi s pokanjem možnarjev in ga pričakujejo vsi solznati sosedje pa ovenčana deklica s čednim šopkom! Jokaje smo prejeli sv. primicijantovski blagoslov. Še ginlivejšje je bilo, ko je g. primicijant šel potem še v skoro 10 minut dalje v ta namen čedno ozaljšano domačo hišo roko podajati bratoma in sestri. Ta den jim gotovo ne pride iz spomina. Kako veselo je pa bilo dne 12. avgusta v Lajšah na nove meše den, tega ni mogoče popisati. Kar more slovenski kmet prinesti, to se je prineslo. Skrbelo se je za kinč in za postrežbo in gostov je prišlo od blizo in daleč nad sto. Rajne stariše so nadomestili vedno čez vse skrbni stric in teta iz Vidma. Šmarski godci so jo pridno „žagali“, vrli pevci so se trudili na vse

nega drevja. če ravno ima še tako lepo lego okoli svoje domačije, odpravite tako s tem, če prosite pri centralnem odboru c. kr. štajarske-gospodarske družbe v Gradci za zgoraj omenjenega potnega učitelja Svetovati bi bil za to ravno pozni jesenski čas, pa le takrat, če ne bo še preobilno snega, ker le takrat se daje bolj lepo razkazovati, če pa to ni, pa rano spomladi, sicer je pa le eno leto zgubljeno.

Martin Debelak, župan.

Od Savinje. (Nova pošta.) Veselo novice za skrajno-zgornje Savinjčane Vam imamo poročati, da je namreč c. kr. poštno ravnateljstvo dovolilo ustanovitev c. kr. pošte v Lučah. Ta planinski kraj je doslej moral pogrešati dobroto pravilne zveze s svetom, kar se tiče poštних pošiljatev. Pošta zanj je bila namreč v Ljubnem, kamor je bilo tri ure hoda od pošte. Še žalostnejša pa je bila razmera za vrle naše Solčavane. Iz Solčavske vasi, kjer je fara in občina, je do Ljubnega, to je do prve pošte $4\frac{1}{2}$ ur daleč. Kadar pa zapade sneg, nastane led, ali kadar naraste hudournna Savinja in se drvi z bobnečimi svojimi valovi po ozke in kalovitej dolini, takrat je potovanje zvezano z nevarnostjo, ker je na nekaterih mestih ozka dolina med sinjo, navpik proti nebu štrlečo skalovino po vsej svojej širokosti spremenjena v strugo te hudomušne reke. Kako težko je bilo toraj Solčavanom dobivati svoja pisma in kako neugodno jim je bilo tako stanje, ako so komu v naglici hoteli poročati kaj važnega! Večkrat treba jim je bilo poslati taka poročila po drugi, po koroški strani preko železne Kaplje na dotično mesto. Sicer ostane pot, iz Solčave do Luč težaven ali to so vendar priborili, da bode Solčavanu hoditi po pošto le v Luče in ne še delj. In če se Solčavski prebivalci dogovorijo z Lučko pošto, pridobili si bodo gotovo še katero olajšanje. V Lučah bode, kakor čujemo, prevzel c. kr. pošto g. Anton Pustoslemšek, vrl dečko, izobražen in dober posestnik. V njegovih rokah bo ta urad pravilno shranjen. Čestitamo toraj našim rojakom v goratih gornjesavinjskih pokrajinah, da so pridobili to potrebno napravo!

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Včeraj, dne 7. novembra je bila prva seja gosposke hiše, v poslaniški pa je bila že v torek in je v njej predložila vlada načrt postave za kaznovanje onih, ki bi ne ubogali sklicalnega povelja za vojaštvo. Nova orožna postava pa se izroči orožnemu odseku, da jo prevdari in o svojem času predloži drž. zboru. — Glas gre, da odstopita ministra dr. Gautsch in vit. Baquehem, oba sta bolj na strani nemško-liberalnih poslancev in izlasti prvi hodi čisto lastna pota ter si s

tem nakopava nevoljo drž. poslancev, ne da kaj opravi. — Ces. namestnika za Moravsko še ni in ugiblje se veliko, kdo da utegne postati. Težko, če bode kak drugi Schönborn. — Izmed naših nemških sosedov, štaj konservativcev pojde večje število na kat shod na Dnnaji. Dva izmed njih, msg. Karlon in princ Liechtenstein, sta v odboru, ki dela priprave za-nj. — Peščica avskultantov, ki dobé na Koroškem službe pri c. kr. okr. sodnijah, ako znajo slovenski, ne da mirú ultramemškim kričačem. Dr. Steinwender je že celo v drž. zboru vprašal ministra za pravosodje, grofa Schönborna, kaj da meni on v tej stvari. No, na to vprašanje mu pač ne bode težko najti odgovora. — Koroški nemškutarji smešijo se s tem, da kujejo nezaupnice zoper dež. poslanca, župn. Einspielerja. Kdor mu ni dal pri volitvi svojega glasú, pač nima pravice do kake nezaupnice. — Odkar imajo v Kranjskem dež. zboru slov. poslanci večino, znižali so dež. priklado od 49 na 35%. To je pač lep dokaz, da umeje domači človek boljše gospodariti, kakor pa tuj ali potujčen. Za nemškutarijo je pač poslej na Kranjskem malo prostora. — V nedeljo so imeli nemški turnarji v Ljubljani svojo 25-letnico. Slov. ljudstvo pa se ni za-nje nič izmenilo. Prav je tako! — Nek Stern, trgovec v Gorici, je zatajil toliko žganja, da mu je sedaj plačati 16.000 gld. kazni. Mož pa je že sicer bil do vratú v dolgih ter je sedaj napovedal, „krido.“ — V Trstu so zaprli tri trgovce, dolžijo jih, da so ponarejali denar, posebno grški in italijanski. Najnovejše poročilo pravi, da na tem ni nič resnice. — Il diritto croato ali „hrvaško pravo“, je ime novemu listu v Pulji. Nov list je hud trn v peti lahončičem ter sta dva izmed njih že javno napadla urednika g. Jakića, pa sta si hitro pete nabrusila, ko ju je g. Jakić jel moško klestiti. — Zagreb ima dnes volitev dveh poslancev za sabor ali madjarska vlada dela toliko silo volilcem, da bosta gotovo kaka madjarona voljena. — V Pešti so zaprli „besedo“ ali čitalnico tamošnjih Čehov; pravi se, da za to, ker ni delj časa prosila za potrjenje pravil. Mogoče, toda ni prav verjetno. — Ogerska vlada dela na to, da ne sme poslej nihče na ogerskih tleh imeti krčme, ako nima za-njo dovoljenja od vlade. Za to dovoljenje pa bode treba plačila. Stvar sama ni slaba, toda ali pa ne bode po času preveč krčem? Upajmo, da ne bode pri tem vladi preveč za denar.

Vnanje države. Avstrijski poslanik pri sv. Očetu v Rimu je poslej grof Revertera. Grof je v dno srca katolišk in je ud gosposke zbornice na Dunaji. — Italijanska vlada trdi na vse načine, da je nemški cesar priznal Rim za glavno mesto zedinjene Italije, t. j. da sv. Oče nimajo več pravice do njega. — Tudi na Francoskem gredó ljudje radi iz kmetov v me-